

Tadeusz Makiewicz, Bolesława Pawlak

Janikowo, pow. Inowrocław. Stanowisko 11

Informator Archeologiczny : badania 6, 118-120

1972

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

CZELADŹ WIELKA, pow. Góra Stanowisko A	patrz epoka brązu
DZIERŻĘCIN, pow. Sławno Stanowisko 3	patrz okres wpływów rzymskich
GZIN, pow. Chełmno	patrz okres halsztacki
HUTA, pow. Bydgoszcz	patrz okres halsztacki

JANIKOWO, pow. Inowrocław
Stanowisko 11

Pracownia Archeologiczno-
Konserwatorska
P.P. PKZ-Oddział w Poznaniu

Badania prowadzili mgr Tadeusz Makiewicz
i mgr Bolesława Pawlak, Finansował Zarząd
Inwestycji Budowy Kaskady Dolnej Wisły we
Włocławku, Trzeci sezon badań, Osada otwarta
kultury przeworskiej z I w. p.n.e. - I w.
n.e.

Badania skupiły się w zachodniej, zagrożonej części stanowiska. Prace prowadzono rozszerzając dwa duże wykopy z lat ubiegłych. Przebadano powierzchnię 461 m² / ogółem w ciągu 3 sezonów 934 m²/. Odkryto pozostałości 1 domu z podłogą w postaci klepsaka glinianego, 4 groby psów, 2 paleniska kamienne, 40 jam w tym 1 ziemiankę mieszkalną i około 250 dołków postępowych. Podobnie jak w latach uprzednich stwierdzono warstwę kulturową o miąższości dochodzącej do 1 m, w której i pod którą występowały obiekty archeologiczne.

Celem prac było zbadanie otoczenia domniemanego obiektu sakralnego od strony zachodniej i pełna eksploracja obiektu określonego jako wytwórnia żaren. Można stwierdzić, iż dopiero po pełnym zakończeniu analizy uzasadnione będzie wypowiedzenie się na temat "obektu sakralnego" jego wymiarów, kształtu i konstrukcji.

Na poziomie calca wzdłuż ścian wielka ilość dołków postępowych, przez środek na dłuższej osi biegnie rząd jam. Prawdopodobnie była to budowla półziemiankowa o konstrukcji słupowej z rzędem słupów pośrodku obiektu i podtrzymujących konstrukcję dachu. W wypełniaku obiektu i jamach funkcjonalnie z nim związanych wielka ilość połupanych kamieni i odpadów produkcyjnych żaren.

Następny interesujący obiekt to pozostałość domu z podłogą w postaci klepsaka glinianego z gliny ubitej, niewypalanej / obiekt 518/. Było ono silnie zniszczone przez współczesną orkę, co nie pozwala określić pełnych wymiarów, wymiary uchwycone 3x6 m, grubość klepsaka 8 cm. Następane ciekawe zjawisko, to 4 pochówki psów/ w sumie na stanowisku odkryto już 8 grobów psów/, wszystkie 4 posiadały wyposażenie w postaci ceramiki, a jeden dodatkowo także szczękę i kość łokciową innego psa, złożone niewątpliwie całowo. Jest rzeczą intrygującą, że 6 grobów psów znajduje się bezpośrednio na północ od północnej ściany domniemanego obiektu sakralnego, z tego 5 leży dość wyraźnie na jednej linii. Fakt ten wskazuje na związek grobów psów z domniemaną świątynią i ich kultowy charakter. Psy leżały grzbietami na północ lub południe; z pyskami na wschód lub zachód. Wśród jam odkrytych w roku obecnym na uwagę zasługuje, ziemianka mieszkalna o regularnym prostokątnym kształcie, wymiary 4,00 x 3,15, głębokość 1,60 m. Stwierdzono w niej około 2700 ułamków ceramiki, 900 kości i grzechotkę glinianą.

Prawdopodobnie, że jest to obiekt znacznie dłuższy / na osi wschód-zachód/ niż sądzono, o długości dochodzącej być może do 11,5 m. Trudno także odpowiedzieć czy jak uprzednio sugerowano posiadał podwójne ściany.

Zakończono całkowicie eksplorację domniemanej wytwórni żaren rotacyjnych / obiekt 144/, wypełniako obiektu stanowiła ziemia przemieszana z gliną odcinająca się zdecydowanie od ziemi z warstwy kulturowej, wymiary obiektu 8,5 x 6 m.

Materiał zabytkowy to około 10700 fr. ceramiki i grzechotka gliniana w kształcie walca, i zapinka brązowa typu A-VII wg R. Jamki / Alm. 53/, znaleziona luźno w warstwie kulturowej, kilka narzędzi rogowych oraz fragmenty kilku ciężarków tkackich. Podobnie jak w latach ubiegłych stwierdzono kilkanaście fragmentów celtyckiej ceramiki toczonej na kole, tzw. siwej, w tym 1 fragment w wypełniku wytwórni żaren. Ceramika ręcznie lepiona reprezentuje formy typowe dla schyłkowej fazy okresu późnolateńskiego i przejściowej między okresem późnolateńskim i wczesnorzymskim. Zapinka wyznacza zapewne datę końcową użytkowania osady.

KALDUS, pow. Chełmno

patrz wczesne średniowiecze

KARLINO, pow. Białogard
Stanowisko 2

Konserwator
Zabytków Archeologicznych
w Koszalinie

Badania prowadził mgr Ignacy Skrzypek
/autor sprawozdania/ i pracownicy nauki
Muzeum Archeologiczno-Historycznego
w Koszalinie. Finansował WKZ w Koszalinie.
Pierwszy sezon badań. Cmentarzysko ciałopalne z późnego podokresu lateńskiego.

Stanowisko położone jest w odległości około 3 km na północ od Karlina i około 300 m w kierunku zachodnim od drogi Karlino-Kołobrzeg, na terenie pierwotnie porośniętym lasem sosnowym. Badaniami ratowniczymi objęto najbardziej nara-